

Hands-on med

ViTRE

fra ScanDis A/S

ViTAL

ViSEORD

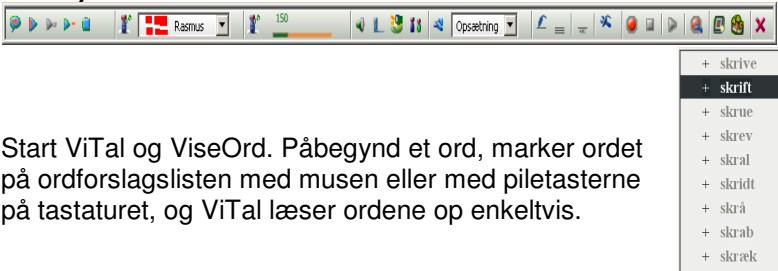

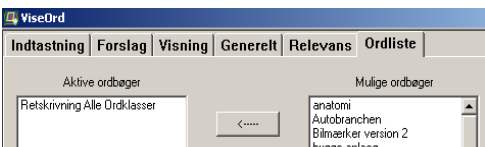
ViTEX

Med dette materiale får du mulighed for at lave forskellige øvelser med programmerne ViTal, ViSeOrd og ViTex. Materialet forudsætter lidt kendskab til programmerne, og det anbefales derfor først at følge materialet - Kom nemt i gang med ViTre fra ScanDis A/S

ScanDis – Hands-on – med ViTre

ViTre pakken	Evaluering		
Brug f.eks. Word til øvelserne i ViTal og ViseOrd	Gennemgået	Indlært	Ej indlært
ViTal (oplæsningsprogram)			
			
Øvelse: Læs op fra markør (genvejstast F10) Sæt markøren ved tekst start og tryk på F10 eller brug ikonet for "Læs op fra markøren". 			
Øvelse: Stop oplæsning (genvejstast F9) Når ViTal læser op, kan oplæsningen stoppes ved at trykke på F9 eller brug ikonet for "Stop oplæsning". 			
Øvelse: Marker tekst til oplæsning, Læs op med (genvejstast F6) Læs i Word, på internet, E-mails mv. ViTal kan bruges til PDF, men programmet markerer ikke under oplæsning – brug i stedet ViTex 			
Øvelse: Oplæsning af enkeltord ved dobbeltklik Når der dobbeltklikkes på et ord i teksten, læser ViTal ordet højt			
Øvelse: Valg af oplæser/skift af oplæser (fx forskellige sprog) Klik på pilen til højre for Rasmus og vælg stemme			
Øvelse: Indstilling af læsehastighed Klik på tempoangivelsen for den valgte stemme og skriv en ny læsehastighed direkte på tempoangivelsen – f.eks. 150			
Øvelse: Redigering af udtalebog (tilpasse udtale af ord) Klik på gruppen af figurer og dobbeltklik på navnet, under "Udtale" – der rettes i udtalebog på aktiv stemme (vist med blå markering) 			
Øvelse: Skærmlæser slå til/fra (Genvejstast F11) Tænd og sluk skærmlæser med F11 eller klik på ikonet for skærmlæser Fra Til			

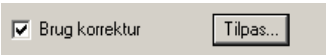
<p>C-Pen + ViTal</p> <p>ViTal og C-Pennen arbejder tæt sammen; C-Pennen skanner teksten, og ViTal læser den op. C-Pennen kan også lægge indskannet tekst ind i f.eks. Word, hvor ViTal læser teksten op, som den ankommer.</p>			
<p>Øvelse: Scan ord/tekst – læs op via ViTal</p> <p>Sørg for, at C-Pennen står til Oplæs en linje</p> <p>C-Pen20, C-Pen3.0, C-Pen3.5 med Bluetooth og C-Pen TS1– alle kan bruges sammen med ViTal.</p> <p>Træk C-Pennen gennem teksten således, at lampen i C-pennen tænder og lyser ned på teksten. Hold pennen så lodret som muligt (giver bedste resultat) og træk hen over teksten – der kan trækkes fra venstre mod højre eller fra højre mod venstre.</p> <p>Når C-Pennen har skannet teksten, læses den højt af ViTal.</p>			
<p>Øvelse: C-Pen knapper i ViTal</p> <p>Linjelæsning Linjelæsning – og notat Spaltelæsning Spaltelæsning – og notat</p> <p>Fra ViTal Bjælken kan C-pennen indstilles til at arbejde på flere måder.</p> <p>Oplæsning af linjer</p> <p>Oplæsning af spalter</p> <p>Indsæt linje i tekstdok. med oplæsning</p> <p>Indsæt spalte i tekstdok. med oplæsning</p> <p>Afprøv selv de forskellige indstillings muligheder</p>			

<p>ViseOrd (Ordforslags program)</p> <p>Indstillingsmulighederne i ViseOrd er mange.</p> <p>Programmet foreslår ord afhængig af hvilken ordbog eller hvilke ordbøger, der er valgt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> + skrive + skrift + skrue + skrev + skral + skridt + skrå + skrab + skræk 			
<p>Øvelse: Få læst ordforslag op (i samarbejde med ViTal)</p> <p>Start ViTal og ViseOrd. Påbegynd et ord, marker ordet på ordforslagslisten med musen eller med piletasterne på tastaturet, og ViTal læser ordene op enkeltvis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> + skrive + skrift + skrue + skrev + skral + skridt + skrå + skrab + skræk 			
<p>Øvelse: Vælg ordforslag (fx ved piletaster) og sæt ind i teksten (fx ved Enter)</p> <p>Brug evt. piletasterne "Op og Ned" til at udvælge det ord som skal indsættes i teksten – indsæt ordet ved f.eks. at trykke på "Enter" – Andre kombinationer kan opsættes ved at åbne ViseOrd programmets brugerflade og klikke på fanen "Indtastning"</p>				
<p>Øvelse: Nulstil ordforslag med Esc ved sammensatte ord</p> <p>I ViseOrd er det muligt at sammensætte ord fra listen med ordforslag ved hjælp af Esc-tasten. I manualen er vist eksemplet "Politiassistent" – Med ViseOrd staves først til "Politi". Indsæt ord – tryk på Esc – og stav derefter til "assistent" og indsæt ord. ViseOrd sammensætter nu de to ord uden at lave mellemrum.</p>				
<p>Øvelse: Få ordforslag ved brug af jokertegn / ord-filtertegn (*, #, #)</p> <p>ViseOrd tilbyder brug af jokertegn, når man er i tvivl om hvilket tegn, man skal skrive</p> <p>* = ét eller flere ukendte tegn</p> <p># = ét ukendt tegn</p> <p># = afslutning på ord med bogstav foran #</p>				
<p>Øvelse: Vælg ordbøger til og fra</p> <p>Åben ViseOrd brugerfladen, vælg fanen Ordliste.</p> <p>Ordbøger under overskriften "Mulige ordbøger" er ikke aktive, men skal flyttes over under "Aktive ordbøger", før der kommer ordforslag fra dem.</p> <p>Marker først ordbogen under "Mulige ordbøger", klik derefter på pilen som peger over mod "Aktive ordbøger", og ordbogen er aktiv. Flyt ordbøger væk fra "Aktive ordbøger" ved at markere og flytte med pil til højre.</p>				

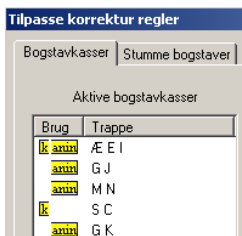
Øvelse: Tilpasning af alternative forslag

ViseOrd har indbygget en korrekturfunktion, som kan hjælpe i situationer, hvor man kender bestemte skriveproblemer.

I ViseOrd programmets brugerflade vælges fanen "Forslag" – sæt derefter flueben i feltet til venstre for "Brug korrektur" – klik på knappen "Tilpas" for at anvende korrektur værktøjet.

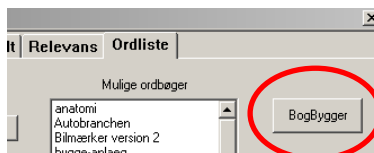

Klik på den gule boks/korrektur kombination – **k** = start af ord – **anin** = midt eller slut af ord – **kanin** = hele ordet

Øvelse: Brug af bogbygger Oprette nye ordbøger / fagordbøger

I ViseOrd programmets brugerflade vælges fanen "Ordliste", klik derefter på knappen "Bogbygger".

Det er herfra muligt at oprette nye ordbøger til ViseOrd på flere måder.

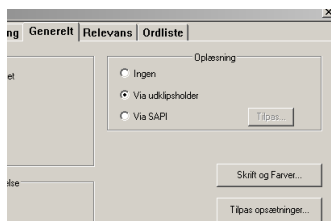
Hent som – Henter ordbog fra medie.
Opret tom – Opretter tom ordbog
Opret ny – Opret fra f.eks. tekst fil

Opret fra udklip.... Bruges til at oprette nye ordbøger fra udklipsholderen – marker en tekst, vælg kopier, klik efterfølgende på knappen "Opret fra udklip..."

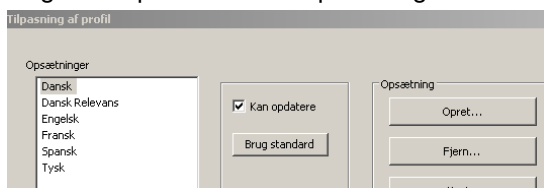
Øvelse: Skift profil (fx dansk <-> andre sprog) Vises kun, hvis der er opsat profil

I ViseOrd programmets brugerflade vælges fanen "Generelt", klik derefter på knappen "Tilpas opsætninger"

Her oprettes opsætninger som vist i eksempel. Tilpas de enkelte opsætninger ved at vælge dem på listen over opsætninger i

ViseOrd eller ved at højreklikke på ViseOrd ikonet i proceslinjen nederst til højre ved uret og peg på "Vælg opsætning". ViseOrd gemmer indstillingerne, og en profil med valgte indstillinger er færdig.

Vitex (OCR program med oplæsningsfunktion til

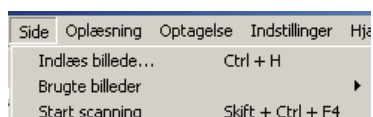
indskannet tekst, PDF-dokumenter, JPEG, TIFF, TIF, BMP billedfiler)

ViTex bruges til at skanne tekster til oplæsning.
ViTex er 100% ærlig over for dokumentet, der skannes fra.
ViTex bruges også til at åbne PDF-dokumenter og billedfiler for oplæsning
ViTex kan eksportere indskannede tekster til Word og som PDF

Øvelse: Scan tekst, scan flere sider og bladre i siderne

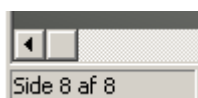
Læg et dokument på skanneren, klik på skanne ikonet eller brug standard genvejs tastekombinationen.

Skift+Ctrl+F4

ViTex lægger automatisk flere skannede dokumenter i forlængelse af hinanden i stigende orden.

Nederst til venstre i ViTex ses sidetallet.

Gå en side frem med + og en side tilbage med -

Gå til en bestemt side ved at trykke på "Gå til side" knappen eller "Enter" tasten (tasten med knætpilen) på tastaturet og skriv sidetal på den side du vil skifte til, tryk igen på "Enter" og ViTex springer til den ønskede side.

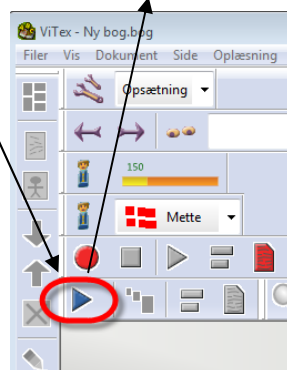

Øvelse: Start og stop oplæsning

I ViTex kan oplæsningen startes og stoppes ved at klikke på knappen "Start oplæsning" – Den skifter til "Stop oplæsning" når der læses op

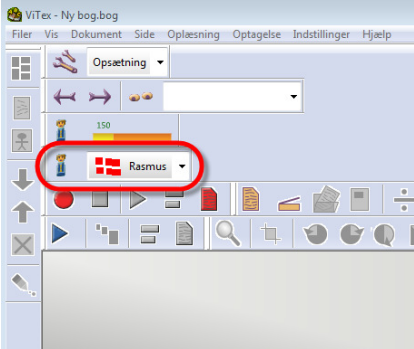
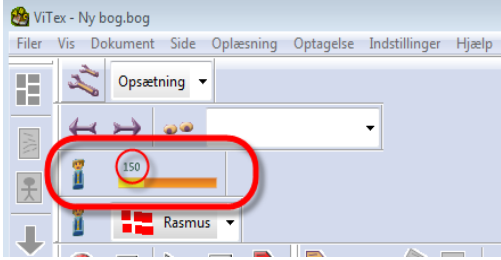

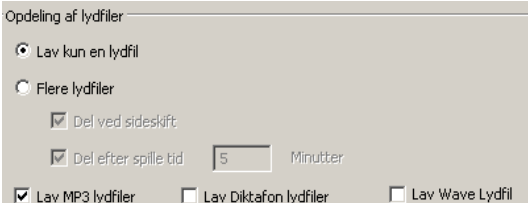

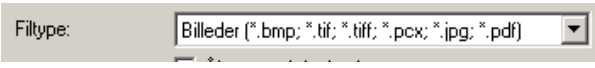

I ViTex er det muligt at opsætte egen genvejstast for start/stop oplæsning. Klik på indstillinger og vælg "Genveje" – klik i feltet "Start/Stop læsning" – klik derefter på den genvejs kombination, som skal bruges og afslut med OK.

Øvelse: Start oplæsning fra et vilkårligt sted med dobbeltklik / oplæsning af enkeltord

I ViTex er det muligt at få læst enkelt ord op ved at dobbeltklikke på dem med musen. ViTex er indstillet til at begynde oplæsningen fra aktuel sætning, hvis et vilkårligt ord markeres

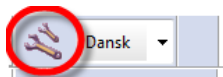
<p>Øvelse: Valg af oplæser</p> <p>Vælg anden oplæser til dit dokument i ViTex.</p> <p>Skift sprog og læs f.eks. en engelsk tekst.</p> <p>Klik på pilen til højre for den aktive stemme for at skifte stemme eller sprog.</p>			
<p>Øvelse: Indstil oplæser tempo</p> <p>I ViTex taster oplæser tempo direkte på tempo angivelsen.</p> <p>Klik på tallet 150 og skriv det læsetempo der skal læses med – f.eks. 135</p>			
<p>Øvelse: Gem tekst som lydclip</p> <p>Optag tekst som lydfil ved hjælp af knapperne for optagelse</p> <p> Klik for at optage hele siden som lydclip</p> <p> Klik for at optage fra Cursor</p> <p>ViTex gemmer i det lydformat, som er valgt under punktet "Optagelse" / "Indstillinger for optagelse"</p> <p>MP3-lydfiler</p> <p>Wave-lydfiler</p> <p>FVT ScanDis diktafons lydformat</p> 			
<p>Øvelse: Åben PDF-dokument</p> <p>ViTex kan åbne PDF-filer og læse op med highlight af ord.</p> <p>Klik på ikonet "Genkend et billede" </p> <p>Udpeg nu den PDF-fil, som ViTex skal åbne for oplæsning</p> <p>ViTex understøtter flere andre filtyper end PDF, hvilket ses på listen af filtyper, når der trykkes på knappen "Genkend et billede".</p> 			

Øvelse: Skift sprog (oplæser profil)

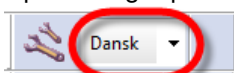
Skift af sprog kan gøres på samme måde som øvelsen "valg af oplæser". Hvis der ønskes opsat hurtigskift af sprog, kan denne facilitet opsættes i en profil.

Øvelse: Skift profil (fx dansk <-> andre sprog)

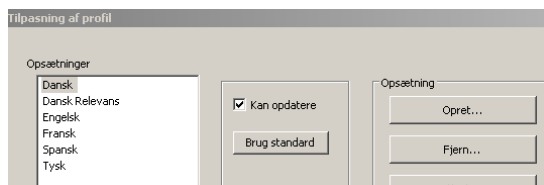
I ViTex klikkes på "Indstillinger" øverst, derefter på "Indstil opsætninger" eller der klikkes på knappen "Opsætningsvalg"

Her oprettes opsætninger som vist i eksempel – gå tilbage i ViTex og tilpas de enkelte opsætninger ved at vælge dem på listen over opsætninger. Du finder opsætningerne via "Indstillinger" og derefter ved at klikke på "Vælg opsætning" eller via knappen "Vælg opsætning"

ViTex gemmer indstillingerne, og en profil med valgte indstillinger er færdig.

Der skiftes mellem opsætningerne ved at klikke på "Indstillinger" og "Vælg opsætning" øverst i ViTex, eller på knappen "Vælg opsætning"

